

INUTTUT PISINNAATITAFFIIT PILLUGIT SILARSUARMIOQATIGIINNUT NALUNAARUT

AALLAQQAASIUT

Ataqqinassusermik inuup nammineq pigisaanik aammalu anooqatigiinnut ilaasortaasut tamarmik naligiimmik annaasassaangitsumillu pisinnaatitaaffeqarnissaannik akuersissuteqarneq nunarsuarmi kiffaanngissuseqarnermut, naapertuilluarnermut eqqissinissamullu tunngavium mata ,

Inuttut pisinnaatitaaffinnik sumiginnaanerit asissuinerillu naakkittaatsuliernerujussuarnik silarsuarmiunut tarnip nalunngissusiinik aalassatsitsisartunik nassataqartarmata, aammalu nunarsuarmik inuit killilersugaanngitsumik oqalussinnaatitaaffigalugulu upperisakkut pisinnaatitaaffeqarfiannik ersiorfiginagulu atugarliorfigisassarinnngisaannik pilersitsinissaq inuiaat anguniagaattut pingaarnerpaatut tusarlunneqartareersimam mat ,

pingaaruteqarluinnar mat inuiaqatigiit akornanni ikinngutinnersumik pissuseqarnissaq annertusarniassallugu,

pingaaruteqarluinnar mat inuttut pisinnaatitaaffiit inatsisitigut illersorneqarnissaat, inuk allatut sapilerluni qunutitsinermut qunusiaanermullu akiunniartariaqalissanngippat,

Naalagaaffiit Pegatigiit inuisa isumaqatigiissutikkut uppersaqqimmassuk inuttut pisinnaatitaaffiit tunngaviusut, inuup ataqqinassusiata erianassusiatalu aammalu angutit arnallu naligiimmik pisinnaatitaaffeqarnerisa pingaartinneqarnissaat isumalluarfigitsik, aalajangiussimallugulu inuttut atugarisanik siuarsaaniarnissaq inuuniarnermilu atugarisanik pitsaanerulersitsinissaq,

naalagaaffiit ilaasortaasut imminnut pisussanngortim mata Naalagaaffiit Pegatigiit suleqatigalugit sulissutigissallugu inuttut pisinnaatitaaffinnut aammalu tunngavissiisutut killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffinnut nalinginnaasumik ataqqinninnerup annertunerulersinnissaa,

pisinnaatitaaffinnik aammalu killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffinnik tamakkuninnga pegatigiilluni paasinninneq pisussaaffimmik tamatuminnga piviusunngortitsinissamut pingaaruteqarnerpaam mat,

NAALAGAAFFIIT ILAASORTAASUT AALLARTITAASA

taamaattumik tamanut nalunaarutigaat inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit silarsuarmioqatigiinnut nalunaarut manna inunnut tamanut inuiaqatigiinnullu tamanut tunngatillugu pegatigiinnikkut anguniagassatut, siunertaralugu inuup kialuunniit aammalu inuiaqatigiinnik sullissisut kikkulluunniit tamatigut Nalunaarutikkut matumuuna anguniassagaat atuartsineq perorsaanerlu aqqutigalugit pisinnaatitaaffinnut killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaanernut tamakkununga ataqqinninnerulernissaq aammalu inuiaqatigiit nunallu allat alliartuinnartumik suliniuteqarnerisigut qularnaarniassallugu sumiluunniit sunniuteqartumik akuersaarnegarlutillu naammassiniarneqarnissaat, naalagaaffinni ilaasortaasuni innuttaasut aammalu sumiiffinni naalagaaffinnit taakkunannga aqunneqartuni innuttaasut akornanni.

Immikkoortoq 1.

Inuit tamarmik inunngorput nammineersinnaassuseqarlutik assigiimmillu ataqqinassuseqarlutillu pisinnaatitaaffeqarlutik. Solaqassusermik tarnillu nalunngissusianik pilersugaapput, imminnullu iliorfigeqatigiittariaqaraluarput qatanngutigittut pegatigiinnerup anersaavani.

Immikkoortoq 2.

Kinal uunniit pisinnaatitaaffinnik killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffinnik nalunaarummi maani taaneqartunik tamanik atuiumasinnaavoq, sukkulluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik, s. ass. inuiannut sorlernut ataneq, ammip qalipaataa, arnaaneq/angutaaneq, oqaatsit, upperisaq, naalakkersuinikkut isuma allatulluunniit isumaqarneq, inuiaassutsikkut imaluunniit innuttaaqatigiinni qanoq atugaqartuneerneq, pigisaqassuseq, inunnguutsimit imaluunniit inuiaqatigiinni allatut inissisimaneq pissutigalugit.

Aammattaaq nunami imaluunniit sumiiffimmi eqqartuussisinnaanikkut pissutsit imaluunniit naalakkersuinikkut imaluunniit nunat allamiut inuup aalajangersimasup attaveqarfigisaasa isumaat pissutiagalugit assigiinngisitsineqassanngilaq, sumiiffik naalakkersuinikkut attaveqarfeqanngikkaluarpalluunniit, allanit oqartussaaffigineqaraluarpat namminersortuunngikkaluarpalluunniit, imaluunniit imminut naalakkersorsinnaassusia arlaatigut killiliivigineqarsimagaluarpat.

Immikkoortoq 3.

Kinaluunniit inuunermut, nammineersinnaassuseqarnissamut isumakuluuteqaranilu inuuniarnissamut pisinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 4.

Kinaluunniit inussiaatigineqaraniluunniit namminersorsinnaassusiagaassanngilaq; inussiaateqarneq inussiaarniarnerlu sutigut tamatigut inerteqqutigineqassapput.

Immikkoortoq 5.

Kinaluunniit naalliutserujussuarneqassanngilaq aammalu peqqarniitsumik, naakkittaatsumik narrunarsaataasumillu pineqassananilu pillarneqassanani.

Immikkoortoq 6.

Inuk kinaluunniit nunarsuarmi sumiluunniit eqqartuussisarnermi pisassalittut pisussaasutulluunniit isigineqarsinnaatitaanissamut pininnaatitaavoq.

Immikkoortoq 7.

Kikkulluunniit tamarmik inatsiseqarnikkut naligiissitaasussaapput, aammalu sutigulluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik inatsisitigut illersorneqarnissamut pininnaatitaallutik. Kikkulluunniit tamarmik assigiimmik pininnaatitaapput nalunaarummut matumunnga akerliusumik sutigulluunniit assigiinngisinneqarnissamut taamatulluunniit assigiinngisinneqalernissamut kajumissaarutaasinnaasunut sunulluunniit illersorneqarnissamut.

Immikkoortoq 8.

Kinaluunniit pininnaatitaavoq naammaginantumik akitsisitaqqinnissamut iliuutsinut tunngaviusutut pininnaatitaaffinnik, nunap naalakkersugaanerani imaluunniit inatsisitigut pineqartunut tunniunneqartunik, innarlisunut inuiaqatigiinni eqqartuussiviit susassaqartut aqqutigalugit.

Immikkoortoq 9.

Kinaluunniit namminissarsiortumik tigusarineqassanngiliq, tigummigallagassanngortitaassanani imaluunniit nunagisamit peersitaassanani.

Immikkoortoq 10

Kinaluunniit naligiissitaalluinnarnikkut piumasaqarsinnaatitaavoq eqqartuussivimmi aalajangersimasunut attaveqanngitsumi aammalu nakerisarsiortuunngitsumi eqqortuliortumik tamanullu ammasumik iliorfigineqarnissamik, pininnaatitaaffimminut pisussaaffimminullu tunngasutigut aalajangiiniartoqassatillugu aammalu inatsisit tunngavigalugit pillarneqaataasinnaasumik sumilluunniit unnerluutigineqarnermini.

Immikkoortoq 11.

Kinaluunniit pillagaassutaasinnaasumik iliuuseqarsimasutut unnerluutigineqartoq pininnaatitaavoq pinngitsuusutut isigineqarnissamut pisuunermi tamanut ammasumik eqqartuussisoqarnerani, tamatumani uppersaataatissat tamassa imminut illersorniarnissamut pisariaqartinneqartut pereerlugit inatsisit naapertorlugit pisuunermi uppersarneqarnissaata tungaanut.

Kinaluunniit iliuuserisimasaq qanoq iliuuseqanngitsoorsimanerluunniit inuiaqatigiit imaluunniit nunat allamiut inatsisaat naapertorlugit tamatuma nalaani pillarneqaataasussaannngitsut pissutigalugit pillagaassutaasinnaasumik pissusilerorsimasutut pisuutinniarneqarsinnaanngilaq. Aammattaq iliuutsit pillagaassutaasinnaasut pinerata nalaani aalajangerneqartuniit sakkortunerusunik pillaatissisoqarsinnaassanngilaq.

Immikkoortoq 12.

Kinaluunniit pissutsini namminerisani, ilaqutariinnermi, angerlarsimaffimmi imaluunniit allaffigeqatigiittarnikkut pissutsini namminiinnarsortumik akuliuffigineqassanngilaq, aammalu ataqqineqarnerup tusaamaneqarnerullu tungaasigut saassunneqassanani. Kinaluunniit taamatut akuliuffigineqarnissamut imaluunniit saassunneqarnissamut inatsisitigut illerorneqarsinnaatitaavoq.

Immikkoortoq 13.

Kinaluunniit akornuteqanngitsumik angalaarsinnaatitaavoq aammalu naalagaaffiit ataasiakkaat killeqarfiisa iluanni najugaqarfissamik nammineerluni toqqaasinnaatitaalluni.

[Missing Article 13.2]

Immikkoortoq 14.

Kinaluunniit malersugaanermut atatillugu nunani allani qimaaffissarsiornissamut qimaaffissinneqarnissamullu pininnaatitaavoq.

Pininnaatitaaffik taana unnerluusnaanerni naalakkersuinnermut attuumassuteqanngitsutut pinerluutinut tunngassuteqavissuni imaluunniit Naalagaaffit Pegatigiit siunertaannut tunngavigisaannullu akerliusumik iliuuseqarsimanerni tunngaviginiarneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 15.

Kinaluunniit naalagaaffimmi aalajangersimasumi innuttaassuseqarnissamut pininnaatitaavoq.

Kinaluunniit naalagaaffimmi aalajangersimasumi innuttaassutsiminik namminiinnarsortumik

piiaaffigineqarsinnaanngilaq imaluunniit innuttaassutsimik allnanngortitsisinnaatitaanermik itigartinneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 16.

Inuiannut solernut atasuunermut tunngasut, naalagaaffimmi sumi innuttaassusrqarnermut tunngasut qanoluunniit upperisaqarneq uniffiginagit angutit arnallu nammineersinnaassuseqartutut ukioqalerseersimasut aappanissinnaatitaapput ilaqutariinnillu pilersitsisinnaatitaallutik. Aappariilernissap tungaatigut, aappariinnerup nalaani aammalu aappariigunnaarnerup tungaatigut naligiimmik pisinnaatitaaffeqartussaapput.

AAppariikerneq aatsaat pisinnaalersinnaassaaq aappariilersussat tamarmik pinngitsaaliinertaqanngitsumik tamakkiisumillu aappariilernissaq isumaqatigiissutigippassuk.

Ilaqutariit inuiaqatigiinni pissusissamisoortumik tunngavissiiisumillu ataasiusortaapput aammalu inuiaqatigiinnit naalagaaffimmillu illersorneqartussaallutik.

Immikkoortoq 17.

Kinaluunniit namminerisaminik pigisaqartussaataavoq kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni.

Kinaluunniit pigisaanik pissutissaqanngitsumik arsaarneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 18.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq eqqarsartaatsikkut, tarnip nalunngissusiatigut aammalu upperisakkut killilersugaanngitsumik iliorsinnaanissamut; pisinnaatitaanermi tassani aamma pineqarpoq upperisarsiornermi sorlernut ilaasuunermik upperisamillu allanngortitsinissami killilersugaannginnissaq aammalu atuartitsinikkut, qanoq iliuseqarnikkut, guutisiornikkut kiisalu upperisarsiornermi unnersuussutigineqartunik naammassinninniarnikkut kisimiilluni allanilluunniit peqateqarluni tamanut ammasumik namminersortumilluunniit upperisarsiornermi sorlernut ilaasuunermik imaluunniit upperisamik nalunaajaateqarnissami killilersugaannginnissaq.

Immikkoortoq 19.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq killiliiffigineqanngitsumik isummaminik nalunaaruteqarnissamut aammalu killiliiffigineqanngitsumik oqaaseqarsinnaatitaanissamut; pisinnaatitaaffimmi tassani aamma pineqarput allanik akuliuffigineqarani namminerisatut isummamik nalunaaruteqarsinnaatitaaneq aammalu nalunaaruteqarniarnermi atorneqarsinnaasut sulluunniit aqqutigalugit aammalu nunat killeqarfii apeqqutaatinngit paasisassarsiorsinnaaneq eqqarsaatinillu nalunaaruteqarsinnaaneq.

Immikkoortoq 20.

Kikkukkuunniit tamatmik pisinnaatitaapput eqqissisimasumik pissusilimmik killilersugaanngitsumik katersoqatigiittarnissanut aammalu peqatigiiffinnik pilersitsisarnissanut.

Kinaluunniit peqatigiiffimmi sumiluunniit ilaasotaanissamut pinngitsaalineqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 21.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq nunagisami aqunneqarnerani toqqaannartumik imaluunniit sinniisussatut killilersugaanngitsumik qinikkat aqqutigalugit peqataaniarnissamut.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq nunagisamini naligiissitaasumik atorfinitsitaanissamut suliaqartitaanissamullu.

Innuttaasut piumassuseqarnerat naalakkersuisut oqartussaassuseqarnissaannut tunngaviussaaq; piumassuseqarneq tamanna ersersinneqartassaaq piffissani aalajangersimasuni piviusumillu qinersisoqartarneratigut aammalu naligiimmik qinersisinnaatitaanikkut pisassalluni isertuussamik taaguinertigut imaluunniit taamatulli killilersugaanngitsumik taaguisarnermi periaatsit aqqutigalugit.

Immikkoortoq 22.

Kinaluunniit unuiaqatigiinni ilaasortaasutut pisinnaatitaavoq inooqatgiinnermi toqqissisimaarnissamut aammalu piumasaqarsinnaatitaalluni aningaarsarsiornikkut, inuttut aammalu kulturimut tunngassutilitsigut pisannaatitaaffit nammineq ataqqinassutsimut killilersugaanngitsumillu inuttut ineriartorsinnaanissamut pinngitsoorneqarsinnaanngitsut aaqqissuunneqartassasut inuiaqatigiit qanoq iliuseqarnerisigut aammalu nunanik allanik suleqatiginninnikkut kiisalu naalagaaffiit ataasiakkaat aaqqissuuaanerat atortussatigullu pissarsivissaataat naapertorlugit.

Immikkoortoq 23.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq suliffeqarnissamut, suliffissamik nammineerluni toqqaanissamut, silunermi naapertuilluartumik ajunngitsunillu atugassaqartitaanissamut aammalu suliffissaaruttoornaveersaartitaanissamut.

Kinaluunniit assigiinngisitsinertaqanngitsumik pisinnaatitaavoq suliat assigiippata naligiimmik

akissarsiaqartitaanissamut.

Kinaluunniit sulisuusooq pisinnaatitaavoq naapertuilluartumik iluarinartumillu akissarsiaqartitaanissamut, imminut ilaquuttaminillu inummut naleqquttumik inuutinniarnissamut pisariaqassappallu aamma inunnik allnik sernissuiniarnernut isumannarunnaarsitsisussanik.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq sulinermi soqutigisaminut illersuutissaatut suliaqaqatigiit peqatigiiffiini pilersitsinissamut tamakkunanilu ilanngunnissamut.

Immikkoortoq 24.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq qasuersaarnissamut sunngiffeqarnissamullu, ilanngullugu piffissamik suliffiusumik naammaginartumik killilersuineq, aammalu piffissani aalajangersimasuni akissarsiat piginnarlugit feriaqartarnissamut.

Immikkoortoq 25.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq pissaqassutsikkut nammineq ilaquuttamilu peqqinnissaannut toqqissisimaarnissaannullu naammattunik atugaqarnissamut, ilanngullugit nerisassatigut, atisatigut, inissatigut aammalu nakorsamit ikiorneqarnikkut aammalu inooqatigiinnermi pisariaqartinneqartutut ajunngitsorsiassatigut naammaginartuusunik, pisinnaatitaallunilu suliffissaarusimaneqartillugu, napparsimanermi, sulisinnaajunnaarnermi, aappaarsernermi, utoqqalinermi imaluunniit iluanaarutigisinnaasanik allanik pissutsit nammineq pisuussutiginngisat pissutigalugit annaasaqarnermi isumannaatsunik atugassaqartitaanissamut.

Anaanaasut meeqqallu immikkut ittumik isumassorneqarlutillu ikiorneqartussaapput. Meeqqat tamarmik, aappariinnermi tamatumaluunniit avataatigut inunngoraluarunik assigiimmik, inoqatigiinnermi illersorneqartussaapput.

Immikkoortoq 26.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq atuartitaanissamut, . Atuartitaaneq akeqanngilaq, allatut ajornarpat minnerpaamik ilinniaqqaatissanik tunngavissaasunillu ilinniarnermi. Ilinniaqqaatissanik atuartitaaneq pinngitsoorani pisussaassaaq. Teknikkikkut suliatigullu ilinniartitaaneq tamanut nalinginnaasumik ammatinneqassaaq aammalu piginnaassutsit tunngavigalugit annertunerusumik atuartitaaneq kikkunnulluunniit naligiissumik ammatinneqassaaq.

Atuartitsinermi anguniarneqassaaq inuup inuttut naammattumik ineriartortinneqarnissaa aammalu inuttut pisinnaatitaaffinnut nammineersinnaalernissamullu aallarniutaasunut ataqqinninnerup annertusarneqarnissaa. Naalagaaffiit tamarnik aammalu inuiaqatigiinni sorlarni ataqatigiiaat upperisaqaqatigiiaallu akornanni paaseqatigiinnissamut, akaareqatigiinnissamut aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit eqqissisimanissap piginnatnissaanut sulinerannut siuarsaaviussalluni.

Angajoqqaat qitornamik qanoq atuartitaanissaannik toqqaaniarnissamut salliutitaassapput.

Immikkoortoq 27.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq inuiaqatigiinni kulturimut tunngassutilitsigut ingerlatsinerni killilersorneqanngitsumik peqataanissamut, eqqumiitsulianik nuannaaruteqarnissamut aammalu ilisimatuussutsikkut siuariaatinik taakkualu ajunngitsorsiassartaanik paasissutissinneqartarnissamut.

Kinaluunniit pisinnaatitaavoq ileqqorissaarnermut tunngasutigut aammalu timikkut inuuniarnermut tunngasutigut soqutigisanik ilisimatuussutsikkut, atuakkiatigut imaluunniit eqqumiitsullioriaatsikkut pilersissimasaminut tunngassutillit suugaluartulluunniit illersorneqarnissaannut.

Immikkoortoq 28.

Kinaluunniit piumasaqarsinnaatitaavoq inuttut inuiaqatigiittullu atugarisat aqqissuussivigineqarnissaannik, tamatumani pisinnaatitaaffiit killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiit Nalunaarummi matumani taaneqartut tamakkiisumik piviusunngorsinnaaqqullugit.

Immikkoortoq 29.

Kinaluunniit inuiaqatigiit tungaannut pisussaaffeqarpoq, taamaallaalli tamatumani inuttut killilersugaanngitsumik tamalliisulmillu ineriartorsinnaatitaaneq tunngavigalugit.

Pisinnaatitaaffiit aamma killilersugaanngitsumik iliorsinnaatitaaffiit atorineqarnerini kialuunniit taqamaallaat naalagarsiorfigisussaavai killilersuutit inatsisini aalajangersarneqarsimasut inuit allat pisinnaatitaaffiisa killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiisa aammalu piumasaqaatit naapertuilluartut inuiaqatigiinni inuit kikkulluunniit naalakkarsuinikkut oqaasissaqaqatigiiffigisaanni ileqqorissaarnissamut tunngasut, inuiaqatigiit aqqissuussaanerat aammalu inunmut tamanut iluaqutissatut piumasaqaatigineqartut naammassiniarnissaat siunertaralugu.

Pisinnaatitaaffiit killilersugaanngitsumillu iliorsinnaatitaaffiit tamakku Naalagaaffiit Peqatigiit siunertarisaannut

tunngavigisaannullu akerliusumik atorneqanngilluinnassapput.

Immikkoortoq 30.

Nalunaarummi matumani taaneqartut arlaannaalluunniit paasineqassanngilaq naalagaaffinnut, ataatsimoortukkuutaanut imaluunniit inunnut ataasiakkaanut tunngavissiisutut sumilluunniit ingerlassaqarniarnissamut imaluunniit iliuuseqarniarnissamut pisinnaatitaaffittut killilersugaanngitsumillu iliuuseqarsinnaatitaaffittut killilersugaanngitsumillu iliuuseqarsinnaatitaaffittut maani naatsorsuunneqartut arlaannaannilluunniit suujunnaarsitsiniutaasinnaasunik.